

KEUZEWIJZER

Taal

Bij het kiezen van een taalmethode gaat u ongetwijfeld zorgvuldig te werk. De methode is immers sterk bepalend voor het taalonderwijs op uw school en wordt acht tot tien jaar gebruikt. Daarbij komt dat taal een hoofdvak is op school. Genoeg redenen dus om bij het kiezen van een taalmethode gestructureerd te werk te gaan. Deze keuzewijzer helpt u om tot een weloverwogen keuze te komen.

Zo werkt de keuzewijzer

Ken een score toe aan voor u belangrijke aspecten en bereken het gemiddelde per methode.

U beoordeelt de methode op een vierpuntsschaal:

Toelichting op het gebruik van de checklist

- 1 slecht
- 2 onvoldoende
- 3 voldoende
- 4 goed

U omcirkelt de '0' als het desbetreffende aspect in de methode ontbreekt.

Start

Visie en uitgangspunten	methode 1	methode 2	methode 3
<i>vul hier de methodenaam in</i>			
1 de leeractiviteiten sluiten aan bij de belangstelling en voorkennis van de leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de methode richt zich op het aanleren van een bewuste aanpak van leerdoelen, bij zowel leerkracht als kind	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 taal wordt aangeboden in leersituaties met veel interactie tussen leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 de methode werkt gericht naar optimale leerresultaten bij alle leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Didactiek	methode 1	methode 2	methode 3
1 de methode biedt rijke en betekenisvolle contexten als vertrekpunt voor leerzame taalactiviteiten	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 basiskennis en -vaardigheden worden aangeleerd door interactieve en directe instructie	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 de methode biedt ruimte voor constructief leren: keuzeopdrachten, onderzoeksopdrachten, open opdrachten	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 de methode reikt coöperatieve werkvormen aan met concrete afspraken over de wijze van samenwerking	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 de opdrachten zijn toepassingsgericht bij schrijven en spreken / luisteren	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 de opdrachten zijn opbrengstgericht bij taalbeschouwing, woordenschat en spelling	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
7 de leerlijnen van de verschillende taaldomeinen zijn op elkaar afgestemd en overzichtelijk ingedeeld in leerdoelen per leerjaar	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
8 de leerstof is opgedeeld in leseenheden voor het basisaanbod en differentiatie voor minimum- en extra aanbod	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
9 in de methode staan veel gevarieerde oefenvormen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Leerstof	methode 1	methode 2	methode 3
1 de methode voldoet aan de kerndoelen en de referentieniveaus	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de methode bevat leerlijnen voor spreken/luisteren, schrijven, taalbeschouwing, woordenschat en spelling	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 de leesteksten in groep 4 zijn aanvankelijk op AVI E3-niveau	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 voor taalbeschouwing, woordenschat en spelling is er voldoende oefenstof voor de basis, het minimum en de verrijking	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 bij spreken/luisteren en schrijven komen de praat- en tekstsoorten evenwichtig aan de orde	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 het woordenschatonderwijs bevat voldoende nieuwe woorden per leerjaar voor alle leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
7 woordleerstrategieën (= betekenis leren, achterhalen en onthouden) maken deel uit van het woordenschatonderwijs	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
8 in het woordenschatonderwijs komen de activiteiten voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren structureel aan de orde	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Organisatie	methode 1	methode 2	methode 3
1 de taalmethode biedt minimaal 5 uur per week aan spreken/luisteren, schrijven, taalbeschouwing, woordenschat en spelling	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de verdeling van de lestijd over de 3 geclusterde taaldomeinen is op jaarbasis ongeveer gelijk.	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 de tijd per week voor leerkrachtgebonden lessen is gelijk of minder dan de zelfstandig werklessen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 de methode biedt voldoende oefenstof voor zelfstandig werken aan alle leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 de methode biedt een werkbaar model voor combinatiegroepen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 in de jaarplanning zijn voldoende leerstofvrije weken ingepland voor invulling van eigen taalactiviteiten	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Differentiatie	methode 1	methode 2	methode 3
1 er is leerstof om te differentiëren naar tempo	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de leerlingen kunnen op eigen niveau werken aan elk lesdoel	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 er is leerstof om te differentiëren naar belangstelling (keuzeopdrachten)	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 de methode houdt rekening met de verschillende leerstijlen van de leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 de handleiding geeft de leerkracht duidelijke handreikingen voor differentiatie in de instructie en verlengde instructie	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 de methode biedt differentiatie na de toetsen op meerdere niveaus	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Toetsing	methode 1	methode 2	methode 3
1 voor taalbeschouwing, woordenschat en spelling zijn er na elke leerstofeenheid (hoofdstuk, thema, blok) toetsen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de getoetste leerstof is in voldoende mate in de lessen aan bod gekomen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 bij de toetsen zijn normen aangegeven voor de grenzen goed, voldoende, onvoldoende	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 de methode biedt passende vervolgacties na de toetsen (instructie, herhaling, verrijking)	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 voor spreken/luisteren en schrijven zijn er bruikbare observatie- en registratieformulieren	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 de handleiding geeft richtlijnen voor het gebruik van een portfolio	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
7 correctie en registratie zijn eenvoudig en overzichtelijk uit te voeren	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Handleiding	methode 1	methode 2	methode 3
1 de handleiding biedt een overzichtelijke structuur van het aanbod en de werkwijze	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de handleiding biedt een duidelijke verantwoording voor de samenstelling	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 de handleiding geeft een heldere beschrijving van de leerlijnen bij elk taaldomein	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 de handleiding geeft beknopte en gefaseerde lesbeschrijvingen inclusief de benodigde onderwijstijd	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 in de lesbeschrijving is het lesdoel (in termen van leerlingvaardigheden) opgenomen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 de voorbereidingstijd is acceptabel: gemiddeld 10 minuten per les van een half uur	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Leerlingenmateriaal	methode 1	methode 2	methode 3
1 het materiaal ziet er aantrekkelijk, overzichtelijk en kindvriendelijk uit	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 in het leerlingenmateriaal staan duidelijk omschreven lesdoelen en opdrachten met toelichting op de uitvoering	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 in het taal- of werkboek is aandacht voor reflectie door de leerlingen	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 er zijn handzame antwoordenboekjes voor zelfstandig nakijken	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

ICT	methode 1	methode 2	methode 3
1 voor in ieder geval woordenschat en spelling is er ICT waar de leerlingen zelfstandig mee kunnen werken	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de ondersteunende software via digibord heeft meerwaarde voor de kwaliteit van instructie	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3 de toetsen kunnen digitaal worden afgenomen, gecontroleerd en geregistreerd	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4 alle observaties en toetsresultaten kunnen op overzichtelijke wijze digitaal worden geregistreerd	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
5 de uitleg bij digitaal gebruik van het materiaal is helder en overzichtelijk beschreven	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
6 de software kent een leerkrachtdeel waarin specifieke instellingen mogelijk zijn	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Aansluiting bij het schoolconcept	methode 1	methode 2	methode 3
1 de methode past wat betreft visie, didactiek en organisatie bij de doelstellingen en de werkwijze die de school nastreeft	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2 de methode ondersteunt het tot stand brengen van onderwijsvernieuwing	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

Eigen keuzecriteria	methode 1	methode 2	methode 3
1	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
2	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
3	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4	0 1 2 3 4
<i>gemiddelde score</i>			

	methode 1	methode 2	methode 3
<i>vul hier de methodenaam in</i>			
<i>totale score</i>			